Ч. 70 (12.726). Львів, неділя 29. березня 1931. [illegible] Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Радянський збіжевий демпінґ.

1. Поголоски і правда.

В останньому часі богато місця присвячує преса розглядови нової радянської небезпеки: господарському взагалі, а збіжевому демпінґови зокрема. Ця небезпека для нерадянських країв моглаб проявлятись у тому, що кинені на европейські ринки великі кількости радянських продуктів, зокрема збіжа, малиб понизити помітно ціну тутешніх місцевих продуктів чи плодів, спричинити крізу в сільському господарстві, торговлі, праці та промислі ще глибшу і дати новий товчок нерадянофільським масам перевірити свої симпатії та наставити їх позитивно в радянську сторону. А це був би рішаючий крок для „мирної“ революції і неабиякий удар по нерадянцях.

З цієї нової небезпеки зробили сьогодні вже такого страшака, що навіть деякі провідні люди в господарського світу ломлять руки і готові просто піддатись новій радянській експортовій політиці. До того збільшують ще значіння демпінґу тим, що він є тільки дрібною спробою, яка випливає з позитивного нібито назагал ходу пятилітки. Бо, що буде за рік-два, якщо пятилітка направду вдасться? І тут власне стають перед непевним завтра, яке стає ще чорнішим в освітленні трагічних статтей навіть поважних органів (нпр. „Лідове Новіни“). Тому не від речі буде приглянутися числам, які показують, як саме ця справа виглядає та які відкриває перспективи перед нерадянським світом.

Вивіз радянського збіжа дався відчути поважно щойно в р. 1929-30. До того часу не був він так малий, щоб не впливав зовсім на европейські ринки, але переводився по нормальних цінах. Виходить з того, що головною причиною фатального впливу на европейські ринки були ціни на радянське збіже, а не сама його скількість. Експорт давньої Росії і Радсоюзу в міліонах тон був такий (за даними „Поль. Ґосподарчої“):

1909—1913	річно	12·1	міл. тон
1925-26	„	2.1	„
1926-27	„	2.6	„
1927-28	„	0.3	„
1928-29	„	0·1	„
1929-30	„	1.2	„

Вправді в рр. 1927-29 експорт спав до мінімум, але він був уже більшим в рр. 1925-27, ніж сьогодні. Не можна замикати очей на те, що рр. 1925-1927, коли Радсоюз експортував збіже, були часи куди кращі для всеї збіжевої продукції нерадянського світу та що щойно потім прийшли роки збіжевої крізи, з якої досі не вдалося йому вилабудати.

Зноваж вивіз радянського збіжа в р. 1929-30 і то по низьких цінах припав на час найгіршої господарської депресії і тому мав у своїх наслідках те, чого його ініціятори хотіли: дальшу знижку цін, дальше збільшення запасів збіжа на европейському ринку і — дальший хаос в европейській збіжевій господарці. Ціни радянського збіжа були в порівнанні з нашими дійсно низькі. В Гамбурґу і Ротердамі оферували за 100 кг. по цінах (в д. 1929-30):

жито	4.80—5.05	3.85	голянд. ґульденів
пшениця	8.30	6.50	„
ячмінь	4.30	3.90	„

Оферовані Радсоюзом ціни привели до сильної бесси, хоч у часі перед цією офертою була тенденція знижкова. Це в основі підкопало неодно торговльне підприємство, але найважніше то те що спричинило також знижку цін американського збіжа, а в слід за тим і крах цін на европейське збіже.

Коли приглянутись поданим вище скількостям експорту збіжа до війни з б. російської імперії і теперішнього Радсоюзу, то ясно видно, що тепер Радсоюз вивіз в Европу ледви 1/10 довоєнного експорту, який правильно містився на европейських ринках. Тому то розміри цього експорту в буденнім представленні преси неправдоподібно роздуті, так немов би то Радсоюз „засипав“ Европу своїм збіжем. Різниця лише в тому, що европейські ринки не були приготовані на вміщення навіть 1/10 частини довоєнного доплиьу збіжа, рахуючи зовсім неправильно, що величезний господарський комплекс теперішнього Радсоюзу завмер раз на все. Цей рахунок завів, божж колиб навіть там були не більшовики, а низка самостійних держав, то всеодно господарське життя мусілоб кинути надвижку збіжа скорше чи пізніше в Европу і ним не так, як більшовики, але таки дійсно „засипати“ европейські ринки. Проблема не в „радянському“ експорті, а в тому, що зі збіжевою продукцією сходу Европа мусить все рахуватися, все одно яка політична влада там не булаб. Це нерахування Европи з продукцією сходу використали знаменито американці, що на всіх своїх просторах перейшли на машинізацію в сільському господарстві і залляли Европі неменший збіжевий „демпінґ“ від Радсоюзу. Для европейського хлібороба оба „демпінґи“ вийшли все одно на лихо, тільки, що перший оправдують капіталістичним законом „подажі і попиту“, а другий охрещують (згідно з бажанням його ініціяторів) „політичним“ демпінґом. Але оба вони причинились до катастрофального положення збіжевих европейських ринків, а з тим і всеї европейської збіжевої продукції. Тільки, що американського „демпінґу“ не прозвали катастрофою, а вважали цей імпорт до Европи звичайним природним явищем, при тім Америку признали наслідницею колишнього „шпихліра“ Европи тобто б. Росії.

Треба зазначити, що радянський збіжевий демпінґ сьогодні перейшов небезпечну фазу в цьогорічній кампанії. На голяндських складах тяжить тепер тільки 140.000 тон жита, інші трансакції переведені і виконані. Це очевидно не усуває, але навпаки подекуди робить навіть певною перспективу повторення демпінґу в часі нової збіжевої кампанії в далеко гострішій формі. Однак запаси експортового збіжа, за винятком ячменю, який далі вивозять, скінчилися і треба чекати нових жнив, щоби повторилися.

За цей час мусить хліборобський світ нерадянських країв найти або оборону перед цим напливом збіжа, або найти місце для нових його транспортів з Радсоюзу. При цьому мусить переглянути теж які є можливости дальшого імпорту збіжа, як він може зрости і які це матиме наслідки в дальшому для всьої світової збіжевої господарки.

Інж. Евген Храплива.

ДОЛЯ ПОЛІССЯ.

(Докінчення.)

III.

Отже маємо вже два факти, що виразно говорять про пляни польських націоналістів і соціялістів змінити українське (а на півночі — білоруське) обличча Полісся на польське або жидівське. Другий плян зміни — це ще несміливі натяки, в той час, як плян першої зміни вже переводиться в життя. В виконанні його має взяти велику участь латинське духовенство.

Це факт. Ось недавно пінський латинський біскуп Лозінський вніс до суду біля 250 нових позвів у справі „ревіндикації“ православних церков і їхнього майна. На цей судовий процес біскуп Лозінський одержав спеціяльне уповноваження ще 23. квітня 1930 р. у Варшаві від апостольського нунція Ф. Мармаджі на підставі, як сказано в уповноваженні, „інструкцій, отриманих від апостольської столиці“.

Цікаво, що біскуп Лозінський в листі на імя пінського православного епископа Олександра з дня 27. квітня 1925 р. просив про повернення йому лише 13 святинь з числа 50, які буцім то колись були латинськими. Отже в 1925 р. римо-католикам Полісся мало бракувати всього 13 церков. Тепер-же у відозві, виданій біскупом Лозінським, говориться, що до процесу змусили його не тільки формальні причини, але й потреба в цих 250 церквах. Протягом 6 років ця потреба зросла в 20 разів. Коли взяти під увагу, що число римо-католиків збільшилося далеко не в такій пропорції, то виходить, що 250 православних церков потрібні біскупові Лозінському для чогось, а може й когось іншого.

Чи не для тих кольоністів з західніх частин Польщі, яких уже „Ґаз. Варшав“. завчасу оселює на покищо залитих багнами поліських просторах? Може й так, але не вповні. Ці 250 церков мають послужити опертям для зміни національного обличча Полісся, бо латинська церква тут є церквою чисто польською і, як завжди і на всіх землях, виконує відому національно-політичну роботу.

Як бачимо, до опанування Полісся й переведення на ньому велитенських змін серіозно готуються три великі сили: націоналізм, капітал і латинська церква. Покищо лише готуються, але вже довкола здрігається повітря. А що буде, коли почнеться наступ?

IV.

А що про це думає поліщук? Хіба те саме, що думає заяць, до вух якого ще не долетіли звуки мисливих ріжків і гавкання собак: сидить собі десь у лісах і багнах і гризе травицю або кору. Ріжниця лише та, що заяць звик до цеї їжі й вона йому смакує. А поліщукові вона дуже коле зуби. Але щож зробиш з бідою!

По поліських селах запанувала така жахлива біда, що чорний хліб з половою є роскішю. Одна українська кооператива літом минулого року купила на продаж сала, та селяни лише здалека нюхали й облизувалися, бо грошей на купівлю не було. Сало так і зіпсувалося. Пощож цим бідакам ці 250 церков? Хібаж не християнський вчинок зняти з „обремененного“ зайвий тягар? Нещасним поліщукам потрібна рілля, хліб, товщі, щоб не вмерти з голоду, а ріжні контрагенти вже торгуються за його шкіру, а навіть і за душу...

І це робиться в XX. столітті, в часи страшенної господарської крізи й необхідности дати кожній одиниці варстат і можливість праці на рідному ґрунті в звичних умовинах?

Одначе нам здається, що „не так складається, як бажається“: поліщуки ще сплять, ще не почули ріжків і собак мисливих, а коли почують, напевно очуняють, міцніше стануть на землі й візьмуться до праці. Поліщуки далеко ще не вимираючі люди, як це дехто може думає.

С. Польовий.

З українського життя на чужині.

Тріумфальна академія Товариства „Просвіта" в Білгороді в 70-ті роковини смерти Шевченка.

Білгород, 18. III. 1931.

Виділ Т-ва „Просвіта" в Білгороді постановив заманіфестувати пятилітній ювилей свого істнування прилюдною академією з приводу 70-их роковин смерти Шевченка і таким чином відсвяткувати це народне свято перед широкими масами братнього нам сербського народу та показати йому, хто ми і чиїх батьків діти. Що задумала ця маленька горстка найсвідомішого українського національного елементу в Білгороді, це й на честь нашого ґенія і нашої поневоленої України виконала. Не маючи матеріяльних засобів ані ніякої підмоги моральної, зібрала між собою добровільно датки з еміґрантської кервавиці і тихисенько без гомону за короткий час показала з надлюдською енерґією (поза своєю щоденною працею на свій хліб насущний) правдиве чудо.

Її невтомними заходами появилися у дні смерти Шевченка (10. III.) у всіх без ріжниці білгородських часописах інформаційні статті про нашого поета з його портретом. Ці статті і день перед святом оповістки принесли дневники „Политика", „Време", „Юґословенски Гласник", „Hrvatski List", „Правда". Білгородський університет дав найбільшу салю безплатно на день 15. березня.

Часу не було багато. Але коли є добра воля, то все можна зробити. Диригент п. Красуцький підготовив хор. Голова Товариства разом з заступником п. Черським зуміли придбати на інавґураційну промову сеніора сербських письменників п. Бранислава Нушича і письменника та вишого урядовця у пресовім бюрі (предсідателя) голови міністрів, словінця п. д-ра Ленарта. Секретарові Т-ва п. Борисьольцеві повелося придбати на відчит проф. унів. у Скоплю п. д-ра Єлачича (бувшого проф. нашого універс. в Камянці на Поділлі).

Програму свята зложено з болем голови на скору руку, так, що й на коректу не стало часу, бо це велике діло, можна сказати з сьогодня на завтра, перевело чотири особи. Реклама до свята була переведена дуже добре. Тут і п. Ільченка велика заслуга.

Кожний з нас ожидав з биттям серця 3-ої години 15. березня. Врешті надійшла ожидана хвиля. Саля, найбільша в Білгороді, виповнена по береги. Понад 1.000 осіб. Настрій святочний. Між публикою сербські ґенерали, бувші міністри, професори, студенти, представник бувшої Росії п. Штрандман і т. д.

Виступає п. Нушич. Буря оплесків його витає. Затихли оплески і п. Нушич пориваючими словами говорить про українського ґенія Шевченка. Говорить краще, якби це міг сказати і сам українець.

Хор співає „Заповіт" Шевченка. Виходить чудово. Всі вислухали стоячи. Знову буря оплесків.

З черги говорить проф. Єлачич про Шевченка як поета українського і вселюдського і підкреслює, що якби Шевченко був написав тільки „Катерину" („возьми другу, а не забудь сина"), то йому булоб забезпечене вже місце у світовій літературі. І знову буря оплесків.

Після того було вдатне тріо: „Зоре моя вечірная", а потім говорив д-р Ленарт про Шевченка як члена Кирилометодіївського Братства і його всеславянський характер. Голова „Просвіти" в коротких словах змалював українській еміґрації долю Шевченка на засланні, взиваючи всіх до віри в краще будуче.

Співи йшли добре і були по душі слухачам. Композиції п. Красуцького треба було повторяти. Деклямація п. Черського („Гамалія") була пориваюча і виголошена з темпераментом. Деклямація п. Мозгової, переплітана солодким співом, подобалася незвичайно. Своє сольо „На що мені чорні брови" мусіла повторити. Оплески не вгавали. Деклямація маленької донечки п. Красіна теж дуже подобалася. Велике зацікавлення викликала гра і спів під звуки бандури, в Білгороді незнаного ще нашого нац. інструменту. Кінцеву „Молитву", що її виконали на колінах маленькі діти, вислухали всі стоячи і з неодних очей поплили щирі сльози.

Оплески після концерту-академії тревали довго-довго. Публика не хотіла просто розходитись, так, що виділ мусів взивати її до того, бо салю мусіли ми опорожнити для інших, що вже ждали на це. Ґенерал Бошкович, начальник Військового Ґеоґрафічного Інституту в Білгороді, спеціяльно дякував голові Т-ва „Просвіта", що йому дали нагоду одушевитися всім тим, що він бачив і чув на нашому святі.

А на другий день, тобто 16. березня, принесли всі білгородські часописи знову великі статті про академію з портретом Шевченка, статті дуже прихильні, повні одушевлення всім тим, що сербські редактори чули й бачили.

Українське Т-во „Просвіта" своєю тихою ідейною і щиро національною працею зробило цим своїм прилюдним виступом в Білгороді величезний крок вперед на полі нашої пропаґанди серед такого близького нам сербського народу, який до останніх майже днів під впливом раніше великої російської імперії, а опісля російської еміґрації, не дуже то признавав нас, українців. Українське Т-во „Просвіта" підготовляла пять літ цей терен, даючи спершу малі театральні вистави на периферії та зближаючись все більше й більше до центра. Такими виставами були: „Невольник", „Сватання на Гончарівці" та „Хмара". Академія в мурах університету — це дотепер кульмінаційна точка нашого успіху. Успіху цеї горсточки ідейних людей, на яких кидали нераз болотом, називали москвофілами, більшовиками то-що, і то таки свої, які помагали будувати цюж саму „Просвіту", а відтак із хоробливих амбіцій та хоробливого і нездорового політиканства відкололися від „Просвіти" і гурток з 20—30 осіб поділили на два ворожі табори. Може хоч тепер прийде нарешті між синами України в Білгороді до порозуміння і єдности...

На наше свято наспіли телеґрами від філії „Просвіти" у Скоплю і Загребі та від багатьох поодиноких українців. Іван Будз.

Ювилейний Зїзд „Рідної Школи":

Резолюції Загального Зїзду „Рідної Школи" у Львові.

На Загальному Зїзді „Рідної Школи" у Львові дня 25. березня 1931 р. ухвалено одноголосно отсі резолюції:

1) Загальний Зїзд „Рідної Школи" висловлює глибоку пошану всім тим, що здвигнули „Рідну Школу".

2) Вважаючи основою шкільної політики „Рідної Школи" національне українське виховання, побудоване на християнській етиці та узгляднюючи дійсні потреби українських народніх мас, Загальний Зїзд „Рідної Школи" взиває Головну Управу всіми можливими засобами перевести це основне завдання „Рідної Школи", а все українське громадянство закликає піддержати змагання свого найвищого національного чинника для справ українського шкільництва. Дня скріплення становища „Рідної Школи" в українськім народі ціле громадянство буде всіми засобами змагати, щоби вдержати „Рідну Школу" як загально-національну понадпартійну установу, не допускаючи на її терені до боротьби в справах партійно-політичних, гуртkових, чи особистих.

3) З огляду на зменшення стану українського державного народнього шкільництва у звязку з законом з 31. липня 1924 р. та декретом Президента Республики з 1930 р. — Загальний Зїзд взиває Кружки „Рідної Школи" — особливож по містах — відкрити у своїй громаді приватні українські народні школи, запевнюючи їм безумовно самовистарчальність з місцевих фондів, а щонайменше заснувати курси українознавства і діточі шкільні бібліотеки для дітей з польських і утраквістичних шкіл.

4) Головна Управа „Рідної Школи" зверне пильну увагу на громадянське виховання молоді обох полів у середніх школах, а головно в учительських семинаріях з метою підготовки їх абсольвентів та абсольвенток до практичного життя і ведення всякого роду культурно-освітних й економічних, а головно кооперативних українських установ.

5) Оцінюючи значіння міст як провідних культурних і політичних осередків кожної нації Загальний Зїзд висловлює домагання, щоби „Рідна Школа" змагала ще більше як досі витворити і піднести інтеліґентний ремісничий стан, намічаючи всебічний плян розбудови фахового шкільництва на найближчий час. Зокрема поведе якнайживішу акцію за здвигнення будинку для фахових шкіл у Львові.

6) Головна Управа „Рідної Школи" подбає в цьому році про поширення сітки діточих садків і захоронок.

7) Для підготовки фахових шкіл до ведення діточих садків і захоронок утворить Головна Управа відповідні курси при істнуючих учительських семинаріях „Р. Ш."

8) Загальний Зїзд закликає власників приватних українських шкіл і українських виховних заведень, які не підлягають Головній Управі „Рідної Школи", щоби вони згідно з обовязуючою всенародньою постановою з дня 3. червня 1920 р. піддержували постійний звязок з Головною Управою „Рідної Школи" і вели на випадок потреби спільну оборонну акцію та узгіднювали педагоґічну діяльність.

9) Зогляду на те, що в теперішній час кооперація є одним з найважніших чинників для економічного двигнення українського народу, Головна Управа влаштує кооперативні курси для учителів усіх типів своїх шкіл.

10) Загальний Зїзд пригадує українським радним їхне право управильнювати громадський бюджет та закликає дбати, щоби кожного року, а особливо цього року 50-ліття „Рідної Школи", громадські радні узгляднювали пекучі потреби „Рідної Школи" і ставляли відповідні суми в громадських бюджетах на удержання приватних шкіл „Рідної Школи", своєчасно виплачували призначені суми, а зокрема піддержували своїми засобами українські виховні заведення своєї громади та повіту.

11) Взивається українське громадянство, щоби в ювилейному році скріпило свою опіку над „Рідною Школою" та збільшило свої дари для неї і створенням ювилейного фонду „Рідної Школи" дало їм трівку матеріяльну підставу істнування.

12) Взивається українське громадянство, щоби для вшанування праці тих, що протягом 50-ліття боролися за українську школу для народу для поширення свідомости в народі про значіння „Рідної Школи" в кожній громаді уладити з нагоди ювилею 50-ліття „Рідної Школи" при допомозі місцевих установ відповідне ювилейне свято з доходом для „Рідної Школи".

13) Взивається все українське громадянство повести акцію за поголовним членством „Рідної Школи" як поодиноких осіб так і установ за оснуванням діяльних Кружків „Рідної Школи" у кожній громаді.

14) Загальний Зїзд висловлює свою щиру подяку всім тим, що допомагали матеріяльно вивінувати „Рідну Школу" чи морально її скріпити, а зокрема Ексцеленції Митрополитові Шептицькому та гр.-кат. Митрополичому Ординаріятові за визначну допомогу протягом року, а особливо за зорґанізування коляди на „Рідну Школу", українській пресі в краю і за границею за безкорисну моральну піддержку, всім добродіям як у краю так і на еміґрації, а першій мірі нашим Братям в Злучених Державах Америки і в Канаді, особливо-ж „Обєднанню Українських Орґанізацій" за їхні цінні дари.

Зогляду на важкий фінансовий стан „Рідної Школи", який ще погіршився внаслідок подій останньої осени, — Загальний Зїзд звертається до української еміґрації в Америці, а зокрема до „Обєднання" з горячим проханням дальшої визначнішої допомоги, бо матеріяльне скріплення „Рідної Школи" є під теперішню пору питанням її істнування.

15) Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш." занятися питанням доцільности централізації фінансової й адміністраційної господарки „Р. Ш.".

16) Зогляду на змінені відносини Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш." розглянути питання про можливість зміни ухвали відносно самовистарчальности середніх шкіл.

17) Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш." виконати постанови попередніх Зїздів, щоби в склад учительських зборів по школах і курсах „Р. Ш." входили виключно вчителі української національности, які давалиб повну запоруку національного виховання.

18) Загальний Зїзд ухвалює тільки в конечних випадках занимати в установах „Рідної Школи" емеритів, а занятим емеритам в „Р. Ш." як функціонарям, виплачувати тільки доповнення до їхньої емеритури.

19) Загальний Зїзд „Р. Ш." взиває Головну Управу видати дефінітивну службову прагматику для всіх службовиків „Р. Ш." до 1. вересня 1931 р.

20) Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш.", щоби в найближчому часі покликала до життя комісію україністів для уложення канону шкільної лектури з української літератури і постаралася уложений комісією канон лектури якнайскорше видати.

21) Загальний Зїзд доручує Головній Управі „Р. Ш." надати всім школам і курсам „Р. Ш." один ідеольоґічний напрямок через своїх інспекторів.

22) Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш.", щоби не оставала робити в Шкільній Кураторії і Міністерстві Освіти заходи над поверненням наших заточенців-учителів на рідну землю.

Дезідерати. Крім того Загальний Зїзд ухвалив до Головної Управи „Р. Ш." цілий ряд дезідератів, з яких найважніші: 1) щоби Головна Управа постаралася

степцію цих учителів „Р. Ш.", що не з власної вини втратили місця внаслідок розвязання шкіл; 2) щоби не допустити до зліквідування всенародньої дівочої школи ім. Грінченка у Львові ані жадної іншої життєздатної школи у Львові і в краю; 3) щоби Головна Управа взяла ще раз під обради справу звільнення учителів жіночої семинарії „Р. Ш." у Львові; 4) в справі ювилейної акції Т-ва ім. Шашкевича в Золочеві, для творення ювилейних фондацій на потреби „Рідної Школи".

Знову кров в Індії.

Із Кевнпору (Індія) повідомляють: У звязку з маніфестаціями на знак протесту проти екзекуції в Лагорі, прийшло до сутички між мешканцями поодиноких громад. Убитих є 30, ранених 100. Між раненими є кільканацять европейців. До здавлення заворушень ужили дві сотні британського війська та відділ поліції з 200 людей.

ОСТАННІ ВІСТИ

РОЗПРАВА ПРОТИ Б. ПОС. ЛІЩИНСЬКОГО.

Дня 15. квітня відбудеться перед трибуналом присяглих у Львові розправа проти б. пос. Ів. Ліщинського, обвинуваченого за § 58. і 59. та за нарушення публ. спокою.

ПРИСУД У РОЗПРАВІ ПІД ЗАКИДОМ ПІДПАЛУ СТИРТ.

Увільнені від вини та кари.

На пополудневій розправі проти Василика та тов. після промови прокуратора роздалися на салі оплески. Предсідник приказав опорожнити салю. На просьбу оборонців лишилася лише найближча родина обвинувачених.

Після наради присяглих голова оповістив, що присяглі заперечили всі поставлені їм питання. Наслідком того предсідник суду проголосив присуд увільнюючий всіх обвинувачених від вини та кари.

ЗМІНИ В УРЯДІ. НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ СОЙМУ?

Пілсудський виїхав уже із Шербурга. В Гдині буде 2. або 3. квітня. В звязку з його поворотом уже й проурядова преса натякає про зміни в уряді. Здогадуються теж, що після повороту Пілсудського скличуть сойм на надзвичайну сесію, а ок. 3. квітня буде скликана рада міністрів.

САМОГУБСТВО СУД. СЕКРЕТАРЯ.

У станиславівськім суді втруївся сірковим квасом 45-літн. секретар суду Мик. Лемеха. Він помер у шпиталі. Причина самогубства: нервовий розстрій.

БЛЬОК СЕР. ЕВРОПИ — У ВІДПОВІДЬ НА НІМ.-АВСТР. УМОВУ?

Французькі часописи повідомляють нібито німецько-австрійська умова є лише частиною великої господарсько-політичної умови, яку покищо держать у тайні. Переговори йшли довший час, а брав у них теж участь, мовляв, СРСР. До господарської части умови згодилася теж приступити Фінляндія.

Французький парлямент ухвалив домагатися від міністрів закордонних справ і торговлі, щоби спротивилися оконечному заключенню австро-німецької митної унії, а колиб це не помогло, щоби Франція виповіла трактати Австрії й Німеччині. Праський аґрарний „Венков" накликає, щоби у відповідь на нім.-австр. умову Чехословаччина, Польща, Югославія, Румунія та Греція заключили митну унію.

—o—

ІНДІЯ ЖАДАЄ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

В м. Карачі радить конгрес делеґатів Індії. Найважніше домагання до конференції „круглого стола" буде повна незалежність Індії.

—o—

УНІЯ СКАНДИНАВСЬКИХ І БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

Новий премієр Латвії сказав журналістам, що уряд старатиметься покінчити переговори з Естонією, а митну унію вважає належною розвязкою справи. Бажане є приспішити приготовні праці в справі реґіонального господарського співділання скандинавських держав із балтійськими не лише у виміні товарів, а й у господарській політиці.

НОВИНКИ

— **Стан здоровля Впреосв. Митрополита покращав** до тої міри, що вже в неділю пополудні о. митрополит зможе почати заповіджені для вірних реколекції в архикатедральному храмі св. Юра.

— **Учительський збір** і молодь III. держ. жін. семинарії у Львові уладжує дня 29. березня 1931 р. у салі Музичного Інституту ім. Лисенка **свято з нагоди 70-ліття роковин смерти Тараса Шевченка.** Початок в 12. год. впол. Вступ за білетами в ціні від 1.50—0.50 зол. 1739

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 29. БЕРЕЗНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ. 3)

Поет американської самоошуки.

Лавреат Нобля Сінклер Люіс.

(Докінчення).

3. РІЖНІ ГЕРОЇ ТА АВТОРСЬКА УСМІШКА.

Поруч „Бебіта" найзамітніші повісті Люіса „Широка вулиця", „Ельмер Гентрі", „Арровсміт" і „Сем Додсворт". Усі вони трохи живіші від цієї головної; дарма, що не краще обдумані. Люіс пише повісті, наче газетні фейлетони: кожна могла би бути вдвоє менша й вдвоє більша; епізоди й балачки вставлені якнебудь. Фльобер і Гонкури, що обдумували кожний розділ до найменших подробиць, перекинулись би в гробі від обурення, до чого дійшли такі їх учні, ще й з лавровим вінком.

Повісті Люіса неоціненний матеріял для зрозуміння американської психольогії. Одна з найцікавіших „Ельмер Гентрі", сатира на релігійний рух американських сект, що вміють поєднати всі цитати зі св. Письма з гаслами й методами ярмаркових еквілібристів. Герой Гентрі сам не вмів би дати собі відповіди, чи всі його проповіді — щирі, згідні з мінімальними домаганнями чесности й доцільні. Релігійна фразеольогія, на яку він ловить тисячі вірних, не ріжниться нічим від передвиборчих штукарств. Цей апостол, що був колись першим спортсменом, не ріжниться нічим від звичайного невдахи Шмальца (із повісті „Чоловік, що знав Куліджа") купецького агента, що вміє захвалювати всякий крам із подиву гідним красномовством.

Понад пересічний рівень „стандаризованої поміркованости" знімається піонір із „Мантрап" і вчений „Арровсміт". Арровсміт, що своїм відкриттям міг би спасти міліони від страшної недуги, мусить покоритись непереможним обставинам, як звичайна провін"іялка із „Широкої вулиці", що хоче трохи більшої освіти та інтелігентнішого товариства.

Люіс дозволяє одному із своїх героїв, Додсвортові, вирватися із американського світа на ширший світ: в Европу. Цей 100-відсотковий долярівець, що вибирається зі своєю жінкою до Англії, Парижа, Берліна та Венеції, втягнув у себе стільки нової атмосфери, що аж дух йому заперло. Зудар з такою культурою кінчиться — катастрофою. Наскрізь модерною, але не смертельною: Додсворт ще раз закохується. А що це значить у „небезпечнім віці" всі знаємо.

Усмішка, що зєднала Люісові голооси в Комітеті Нобля й зєднує симпатію читача, подобає на оптимізм. Та як погодити з цим оптимізмом такі страшні приступи меляхолії, чи пак „вельтшмерцу" його героїв?

Гадаємо, що Люіс відповів би на це своїм здоровим простим розумом, вихованим на прагматизмі Джеймса: „Як погодити? а навіщо погоджувати? чи людина не має права бути раз весела, а раз сумна, раз захоплена, а раз зневірена?"

Люіс належить до тих письменників, що не журяться своїм світоглядом; він живе, дивиться, описує, багато (навіть за багато) фільософує на тему своїх героїв і їхніх учинків, але не пробує їх підтягати на рівень якоїсь одноцільної концепції життя. Весь його досвід та освіта довели його до зрозуміння, що життя занадто складне, щоби робити з нього загальні висновки.

Можна зробити докір Люісові (і такий робить йому американська критика), що він ставиться до американських звичаїв і американської культури наскрізь негативно і добачує в них тільки темні сторінки. Та сила таланту Люіса саме в тому, що він не пробує вийти поза межі того, до чого почуває себе здатним: бачити хиби й осміювати їх — одна річ, заступити їх високими ідеями — друга. Він маляр американського побуту, головно малих людей. Коли обїхав Европу, приглянувся їй і захопився нею разом зі своїм Додсвортом — заявив, скінчивши повість, що більше про Европу писати не буде. Адже він не розуміє цього старого світа і бачить із нього тільки зверхню поволоку.

Люіс, що сам є 100-відсотковим американцем, має дві душі: одну рідну „бебітову", другу збунтовану проти першої. Але ця друга дозволяє йому тільки на іронію, глум, сарказм, — не на ідеольоґічне проповідництво і не на чисту поезію. Тому його можуть читати з приємністю міліони, а ледве тисячі обурюватись, зрозумівши, що його повісті це не звеличування дорогої їм культури.

Люіс є тільки одним із численних критиків ріжних суперечностей до яких дійшла сучасна Америка. Драйзер, Менкен, Левісон, Вальдо Франк, Ліпман, Мумфорд, пробують розторощувати цей залізобетонний хмародер, що забув про основи, на яких стоїть і вірить тільки в свою висоту. Але коли тамті кидаються, задумуються, переживають трагічно дилему: „Америка, що має завоювати Европу чи Европа, що має відродити Америку..." Люіс, посередині між Бебітом і Арровсмітом усміхається: „або я знаю?"

І сідає на авто, щоби оглядати світ далі. Остання його повість „Бензинова стація" це любовна ідиля між власниками двох авт ріжної фабричної марки: дешевої та дорогої. Кляра Болтвуд, власниця люксусової машини, пересяде одного дня на звичайне заболочене авто шукача пригод, Мілта Даггет, і перед нею простягнеться новий шлях — романтики. А романтикою буває для знуджених американців навіть пошлюбна подорож. При сотнях ріжних „вір" і засобах комунікації в Америці ніхто там не знає, чи така подорож є остання.

*

Друкар. помилки. У фейлетоні ч. 68. III-а шпальта 2-ий рядок згори має бути „Єйль" зам. „Єль"; у ч. 69. II-а шпальта 18-ий р. має бути „тими самими" зам. „тими стазими".

— **Телеф. 2-11. Піскова 22. „Власна Хата". Фотоґраф Лев Янушевич.**

— **Голодівка політичних вязнів.** Довідуємося, що політичні вязні, Василик, Книш, Рудий, Беґота і Крупа розпочали в понеділок 23. ц. м. голодівку на знак протесту проти поступування вязничної влади. Всі ці вязні відбувають судову розправу підчас голодівки.

— **Судова розправа за свято „Сільського Господаря" в Сокалі.** Дня 26. ц. м. у львівськім карнім суді відбулась розправа проти д-ра Чайківського, Осипа Мельниковича, Михайла Мельника. Анатоля Грушкевича обвинувачених у тому, що минулої осені на святі „Сільського Господаря" і „Союзу Кооператив" у Сокалі підчас походу співали „Не пора" та інші антипольські пісні й виголошували революційні промови. Всім цим обвинуваченим присуджено в Сокалі по 200 зол. кари, на спротив обвинувачених цю справу передано львівському судові, де розправу відложено через брак свідків

— **Від Українського Гіґієнічного Т-ва у Львові!** Дня 29. березня 1931, в салі **„Української Бесіди"** при вул. Рутовського 22/I. в год. 12.15 вполудне виголосить виклад **д-р Тит Е. Бурачинський** про **„рака та інші новотвори"**. В год. 7. веч. тогож дня виголосить виклад **д-р Осип Берест** про **„гіґієну щоденного життя"** (часть I.) в домівці Кружка УПТ. при вул. **Супінського** 23. на запрошення СтаршиниКружка. Виклади будуть пояснювані світляними образами. Вступ вільний!

— **Дещо про мельдункові приписи.** З днем 1. квітня в Польщі обовязують нові мельдункові приписи. Всі поголоски про відкликання тих приписів є неправдиві. Згідно з новими приписами, домашна мельдункова книжка має обіймати спис всіх осіб замешкалих в тім домі 31. III. 1931, безогляду на те, чи особи були досі зголошені, чи ні. Тим самим, льокатори й субльокатори не виповнюватимуть карт зголошення, якщо вони мешкають в якімсь домі до 1. III. ц. р. Щойно від 1. квітня ц. р. всі зміни в замешканні реальности, хочби льокатор або співльокатор перебував у домі лиш 24 години, мусять бути зголошені в Міськім Уряді Дільниці на спеціяльних блянкетах при чому треба долучити книжку зголошень. Льокатори й співльокатори мають обовязок достарчувати власникові дому інформації щодо їх зголошення. Спис осіб, вивішений в коритарах чи над сходами домів відноситься лиш до головних льокаторів дому.

— **Як це назвати?** Читальня „Просвіти" в Гриньківцях, пов. Копичинці, дістала летючку, в якій передрукована „Велика мова в соймі провідника Аграрної партії посла Михайла Бачинського про долю руского хлопа". На відозві читаємо, що вона видана накладом якогось комітету в Тернополі, та що її треба передавати з рук до рук, з хати до хати. Яка це промова, читачі „Діла" знають. Це промова про те, якто українці гнали силою хлопів на боротьбу з поляками 1918, а хлопи тільки того в Бога просили, щоби прийшла Польща, промова про те, що пацифікацію благословить весь наш нарід і т. д. Що типи з табору Бачинського посилають нашим читальням того рода промови, це ще можна зрозуміти, бо нема такої гидоти, якаб себе сама не хотіла реклямувати, але як назвати те, що люди з табору Бачинського прислали цю знамениту летючку під фірмою Т-ва „Просвіти" у Львові, вибивши шапірографом як надавця „Товариство Просвіта у Львові"? Чи це хитрість, дурнота, чи звичайна нікчемність?

— **З міської ради у Львові.** Дня 26. ц. м. міська бюджетова комісія радила під проводом р. Гефлінгера над справою культури й мистецтва у Львові. Коли йшла нарада про музеї та памятки народнього мистецтва, забрав голос радник Децикевич, вказуючи на те, що українці мають у Львові дорогоцінні музеї та бібліотеки, як Національний Музей, Музей і Бібліотека Т-ва ім. Шевченка. Хоч ці музеї й бібліотеки мають значіння для цілого краю, то вони не дістають від компетентних чинників ніякої піддержки і польська суспільність не виявила досі ніякого заінтересування в цій справі. Внесок радника Децикевича в справі субсидій для згаданих українських інституцій буде предложений повній міській раді.

— **Два нові радянофільські орґани.** У Львові стали виходити два нові радянофільські орґани в українській мові: невеличкі „Кооперативні Вісті" і місячник величини „Л. Н. Вістника" п. з. „Освіта". Отже два нові джерела, з яких ітиме отруя в наш нарід!

— **Траґічний випадок пасажира „зайцем".** До особового поїзду ч. 241, що їхав у напрямі Красного, всів без білету 18-літній Іван Томашевський із Задвіря. Побачивши, що зближається кондуктор, він непомітно виліз на дах ваґону, думаючи, що там він зовсім безпечний. Тимчасом у моменті, коли поїзд лишав міст на Знесінні, Томашевський зачіпив за нього головою так, що йому заломало череп. Цей випадок запримітили біля Підзамча, де й задержали поїзд і непритомного пасажира перевезли кареткою рятункового поготівля до загального шпиталю. Стан Томашевського безнадійний.

— **Чергові жертви минулоосінніх подій.** Перемиський „Український Голос" (ч. 12) повідомляє: „В Бокові, рогатинського повіту" померли побиті важко м. р. в осені 19-літній свідомий парубок Евзебій Фурдей та його свояк, 20-літній член „Сокола" в тому-ж селі Іван Хомінський. Похорони обох жертв були одною великою маніфестацією Бокова та сусідніх сіл. Спіть, хлопці, спіть...

— **Влом при вул. Алембеків.** До мешкання Йосифа Тайтельбавма при вул. Алембеків ч. 8 у Львові дісталися в ночі злодії і забрали футро, дамський кримський плащ, золотий ланцюшок і дві золоті брансолетки загальної вартости 7.500 зол.

— **Влом до церкви.** Невідомі люди вломилися підкопом до гр.-кат. церкви в Кругелі Великім (пов. Перемишль). Зі скарбонки зпід престола забрали 4 зол. 80 сот. Опісля виважили двері шафи та забрали церковні ризи.

— **Батько вбив дитину.** Гриць Настів із Рудова (пов. Ярослав) жив у незгоді з жінкою, бо підозрівав її у невірности. Якась баба наговорила йому про поведінку його жінки. Настів повірив, що він не є батьком півторарічного хлопця та зарубав його сокирою. Потім сам зголосився в поліції.

— **Самогін.** У хаті Вас. Романюка в Княжім (пов. Золочів) поліція викрила бочку з розчином й апарати до фабрикації горівки.

— **Попався між залізничі буфри.** На залізничому двірці підчас пересування ваґонів попався між буфри залізничник Лесневський. Йому роздавило грудну клітку. Лесневського відвезли до шпиталю у Львові.

— **Пожежа на весіллі.** В Зборі (пов. Золочів) на весіллі Лерера повстала пожежа. Згорів дім, стодола, стайня, дві корови, кінь, одежа й домашне приладдя. Вогонь так скоро охопив дім, що гості ледви вспіли повискакувати крізь вікна.

— **Фабрикував доляри.** В Варшаві арештували Мойсея Елена Бятецького, родом із СРСР.

Спершу обманював він людей у Плоцьку так, що обіцював людям із одного банкноту зробити два. Зручно підкладав під прасу банкнот замість паперу, а клієнт вірив, що Бятецький друкував банкноти. Працював за 40 проц. зарібку. З Плоцька перенісся Бятецький у Варшаву і тут його арештували. В його хаті найшли 125 пакетів чистих карток формату 20-золотівок, кожен пакет по тисячу штук. На верха кожного пакету та під сподом були правдиві банкноти. Кожен пакет сильно звязаний. Тими банкнотами мав „ошукати" якогось касієра банку, з яким уже все обговорив і навіть узяв більший завдаток.

— **В добу безробіття.** В Берліні отруївся академік д-р Ганс Шмідт, залишаючи лист, у якім написав, що кілька літ жив без відповідної праці, терпів нужду і не мав сил далі устояти в боротьбі зі злиднями

— **Карло Чаплін у Бріяна.** Дня 23. ц. м. відомий фільмовий артист комік Чаплін відвідав французького міністра закорд. справ Бріяна, який уладив для гостя величавий обід, запросивши багато осіб зі світа мистецтва. Чаплін відвідає також князя з Вестмінстера.

— **Палата Навуходонозора і доми з доби Авраама.** Французький археольоґ Вакелен віднайшов в околиці Евфрату вхід до підземельної палати, яку вважає палатою Навуходонозора. Найшов він там також 15 бюстів на педесталях. Друга наукова експедиція вислана спільними засобами Британського Музею і університету Пенсильванії, зробила цікаві розкопки в Мезопотамії, при Ур. Відкопали там 27 приват. домів, три святині і кілька крамниць, а при цьому документи, які вдалося відчитати. Вчені твердять що є це будівлі з 20 і 21 століття перед Христом. В однім домі є 22 кімнат, родинна гробниця, вироби з теракоти та чимало цегол із надписами.

— **Ватиканські громадяни.** Від часу підписання лятеранського договору, від лютого 1929 р. населення Ватикану збільшилося на дві особи. Це перші громадяни уроджені в ватиканській державі. Є в ній тепер 639 осіб, між ними 459 „італійського походження" (також і папа), 118 швайцарців, що є т. зв. швайц. ґвардією, 8 французів, 8 німців, 3 еспанців, 2 голяндців, 1 австрієць, 1 норвежець і 1 етіоп. Словян у Ватикані нема.

— **Найбільший театр в Европі.** У найближчім часі буде знищений у Міляно „Театр Ліріко", а на його місце пічнеться будова наймодернішого нового театру. Цей новий театр буде названий „Театро делля Комедія", матиме 1600 місць і, як каже італійська преса, буде зразком між усіма европейськими.

— **Ширші сходини** Союзу Українок відбудуться в понеділок дня 30. ц. м. в год. 7. веч. в домівці Т-ва (Підвале 7). Пос. М. Рудницька поділиться своїми враженнями зі соймової сесії. Окремих запрошень не висилається.

— **Товариський зїзд матуристок** учительської жіночої семинарії в Перемишлі з 1906 р. відбудеться підчас Зелених Свят ц. р. Орґанізаційний комітет просить матуристок цієї семинарії з 1906 р. подати свої адреси на таку адресу: **Евгенія Мітіс-Броньчикова, Львів, вул. Кохановського ч. 64.**

З судової салі.

ВАСИЛИК І ТОВАРИШІ ПЕРЕД СУДОМ ЗА ПІДПАЛИ.

Третій день розправи закінчився прочитанням програми Орґанізації Українських Націоналістів, ухваленої на конґресі у Відні 1929. Прокуратор заявив про цю програму, що вона вся підпадає під § 58 ц) про державну зраду. У програмі сказано між іншим, що О. У. Н. ставить собі за мету здобути Україні незалежність і соборність шляхом орґанізації власних національних сил, протиставлячи себе польонофільським таборам. О. У. Н. буде змагати до підготовки військових сил українського народу, які то сили з

олушній хвилині малаб збройно вирішити долю України. Програма широко обговорює культурні й економічні справи, вирішаючи їх в дусі націоналізму, приватної власности організованої в професійних синдикатах. В справах релігії О. У. Н. стоїть на становищі свободи віри й совісти.

Згідно з програмою О. У. Н. українська держава малаб бути демократичною республикою, а тільки для концентрації національних сил, щоби охоронити Україну від анархії, на час національної революції Україна малаб перейти через етап хвилевої національної диктатури, опертої на авторитет одиниці.

Четвертого дня розправи зізнавав свідок *Михайло Бидловський*. Він бачив раз вечором, що обв. Рудий їхав ровером через Ернсдорф, але чи то було в день пожежі, він не тямить. Його знайомий Досяк бачив підчас пожежі у Воловім обв. Рудого на ровері. Рудий питав Досяка, куди він їде, а діставши відповідь, що Досяк їде гасити вогонь у Воловім, Рудий сказав: „Вертайся, там жадного вогню нема“.

Тепер підсудний Рудий твердить, що це не був він, що він Досяка не бачив, і в той день був у Серниках в домі Турянської.

Свід. *Степан Білик*, з Ляшок Горішних, коваль, українець, присягає по українськи, відтак зізнає по польськи, що коли він був у дворі в Ернсдорфі, то обв. Рудий приїздив до цього двора разом з Коцюмбасом, бо в дворі була панна, яку вони відвідували. Рудий направляв також у свідка ровер.

Відтак оборонець д-р Шевчук поставив внесок, щоби прочитати зізнання Турянського, але цей внесок відкинено.

Прокуратор поставив внесок покликати свідка Досяка і прочитати статтю в „Розбудові Нації“ з вересня і жовтня 1930, на доказ, що О. У. Н. солідаризується з саботажовою акцією.

Оборонець *д-р Ганкевич* ставить внесок покликати свідків Матрону Ганусин, Галібея та інших на доказ, що поліція катувала підсудного Василика і тому він з болю признався до злочинів, яких не виконав, та свідків на ствердження факту, що Василик підчас підпалу в Баківцях був у читальні в Серниках, 14 км. від Баковець, отже не міг спалити стирт.

Оборонець *д-р С. Шевчук* пропонує своїх свідків, д-ра Урбановича, Гриневича, Галібея з Бібрки і т. д. на доказ, що поліція била підсудного Рудого так, *що він втратив притомність і що ратункова стація відвезла його до Бриґідок, та що від тоді Рудий хорий на нирки і серце*.

Прокуратор *Ліпш спротивився* тим внескам, тому, що справа чи Василика били, чи не били, є для процесу байдужа, бо і побитий чоловік, признавшись до вини, міг говорити правду, а врештою, всі підсудні саботажисти бороняться тим самим способом, мовляв, їх били і тому вони признались.

Оборонець д-р *Старосольський* пропонує на свідка директора кіна „Кольосей“ на доказ, що підсудний Книш був весь час після науки занятий в кіні як білетер, і не мав часу на політичну роботу, та свідка Марію Мулькевич у справі обв. Крупи, на доказ, що він підчас підпалів мав родинне нещастя (батько вмирав на рака) і тому не міг брати участи в саботажах.

По довшій нараді трибунал *відкинув* усі внески оборони, після чого промовляли прокуратор й оборонці.

СПОРТ

ГАСМОНЕЯ—УКРАЇНА.

В цю неділю (29. ц. м.) розіграє Україна другі з черги товариські мячеві змагання, цим разом з Гасмонеєю. Змагання відбудуться на площі Гасмонеї за Личаківським парком в год. 4. попол. Попередить стріча резерв обох дружин в год. 2·30.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

В неділю 29. ц. м. розіграють змагання за мистецтво Ліґи отсі дружини: Гарбарня—Лехія у Львові (площа Поґоні, год. 11.30), Чорні—Краковія у Кракові, Висла—Варшавянка у Варшаві, Польонія—Варта в Познані і Леґія—Л. К. С. в Лодзі.

МІЖНАРОДНІ ДУЖАННЯ У ЛЬВОВІ.

В дні 5. квітня ц. р. зачнуться у Львові дужання атлетів світової слави в цирку при вул. Коперника ч. 33. До Львова мають прибути м. ін. Штекер, Мартинов, Яґо, Халжі Вейнура й ін. Вперше має виступити також, як нас інформують, Юрій Судаков, мистець України, що здобув першу нагороду в Букарешті, Кишиневі, Білгороді і Лісбоні.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА МАДЯРЩИНА 3:3 (2:2).

Розіграні в мин. неділю міждержавні змагання за чашу Европи у Празі закінчилися ремісово. Видців 30.000. Суддя: німець д-р Баувенс. У цих змаганнях беруть участь цього року: Австрія, Чехословаччина, Мадярщина й Італія. В табелі веде покищо Італія.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 27. березня 1931 року: масло експортове і десерове пріма 4·30 зол. за кільо; літра молока 28—29 сот.; літра сметани 1·40 зол., копа яєць 5·80 зол.

На масло тенденція знижкова, на яйця устійнена.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 28. березня, година 3·30 попол. „Галька“; година 7·30 веч. „Вікторія і її гузар“, оперетка.

Неділя, 29. березня, година 3·30 попол. „Фальштаф „Верді“ (ціни знижені), год. 7·30 веч. „Вікторія і її гузар“, оперетка Абрагама.

Театр Рімнородностей (в Нар. Домі):

Субота, 28. березня, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим“.

Неділя, 29. березня, година 3·30 попол. „Добра ворожка“ Мольнара, год. 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим“.

Малий Міський Театр:

Субота, 28. березня, година 7·30 веч. „Модне подружжя“.

Неділя, 29. березня, година 7·30 веч. „Модне подружжя“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Жар кохання“ (Гр. Ґарбо).

КАСІНО: Звукова фільма: „Кінець пані Чені“, „Неприборкана“.

КОЛЬОСЕЙ: Кен Мейнард і Гут Гібсон.

ЛЕВ: Звукова фільма „Атлантик“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Тут говорить Ярош“. „Човновик проти водї“. (Ярош, Ормонівна, Мей Йонг)

ОАЗА: „Острів затоплених кораблів“.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Екзотична жінка“.

ПАН: „Шехерезада“.

ПАСАЖ: „У степах Арізони“. „Поліцмайстер Таґеєв“.

ПРОМІНЬ: „Архизлодій в Дамаску“.

ФАТАМОРҐАНА: „Сон про кохання“. „Краса життя“.

ХИМЕРА: „Нове життя“ (Шільдкравт). „Бобусь подорожує“.

СТИЛЕВЕ: „Жовтий пашпорт“ і Гарольд Льойд.

УТІХА: „Мертвий крик“ (Джек Гольт), „У воріт смерти“ (Бенкрофт).

Програма радіо.

Субота 28. III. 1931.

Варшава (1411,8) 20·30 Легка музика. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·30 Віолінчельо. **Берлін** (419) 18·45 Твори Корнґольда. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) Німецька авдиція. **Відень** (516,3) 12·00 Капеля Досталя. **Будапешт** (550,5) 12·05 Оркестра. **Харків** (937,5) 19·30 Концерт для села. **Ленінград** (1000) 15·00 Твори Глазунова.

Неділя 29. III. 1931.

Варшава (1411,8) 10·15 Богослуження. **Гельсінгфорс** (221,4) 11·00 Симфонія Гайдна g-dur. **Талін** (296,1) 15·00 Співацька авдиція. **Берлін** (419) 12·00 Концерт. **Стокгольм** (435,3) 14·30 Бетовен, Брамс. **Рим** (441,2) 20·30 „Дімок трьох дівчат“. **Прага** (486,2) 11·00 Твори сучасних чеських музиків. **Відень** (516,3) 11·05 Оркестра. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

28. березня.

12·10, 14·50, 15·35, 16·20, 19·30 Грамофонові плити. 15·20 Шахова балачка. 16·45 Спів. реціталь. 17·15 „Льоґічні жарти“. 17·45 Програма для молодших дітей. 20·30 Легка музика. 22·00 Фейлетон. 22·15 Шопенові твори. 22·35 „Малі люди вел. землі“ відчит. 22·50 Танкова музика.

29. березня.

12·15 Поранок із варш. фільгармонії. 13·10 Трансмісія з Варшави. 16·55 Програма для старших дітей. 17·25 „Жіноча сильветка на протязі віків“. 18·30 Транс. „Парсіфаля“ ч. I. 20·15 Фейлетон. 20·30 Літер. чвертьгодина. 21·00 „Парсіфаль“ ч. II.

Комунікат.

Товариство Прихильників Освіти у Львові є в посіданні більшої кількости довжних скриптів передвоєнних і післявоєнних довжників студентських допомогових фондів. Ці довжні скрипти передали Товариству Прихильників Освіти дотичні студентські допомогові організації в слід за централізацією цілої допомогової акції для українського студентства при Т-ві Прихильників Освіти.

Жертви, які складало й складає українське громадянство для допомоги українському студентству, не були й не є призначені для індивідуальних безворотних підмог поодиноких тогочасних студентів, а були подумані як основний, тревалий і все поповнюваний фонд, з якого мала й має користати кожночасна генерація українського студентства.

Виходячи з того заложення, та опираючися на рішеннях Загальних Зборів Т-ва Прихильників Освіти і голосах цих громадян, які вже з власного почину сплатили, або сплачують свої колишні студентські довги, Виділ Т-ва Прихильників Освіти звертається отсим до всіх громадян, які в своїх студентських часах затягнули скриптові зобовязання супроти студентських допомогових фондів, з зазивом, щоби сповнили всі свої грошеві й моральні зобовязання та щоби в тій цїли зволили негайно подати свої адреси Т-ву Прихильників Освіти у Львові, вул. Супінського ч. 21.

Сповнення цього обовязку причиниться хоч частинно до злагіднення цієї гострої матеріяльної кризи, в якій находиться теперішнє українське студентство.

ЗА ВИДІЛ ТОВАРИСТВА:

Володимир Децикевич в. р., голова.
Д-р Іван Гижа в. р., секретар.

1740

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Ширші Сходини „Союзу Українок" відбудуться в понеділок дня 30 ц. м. в год. 7. вечором в домівці Т-ва. Реферує пос. М. Рудницька про бюджетову сесію. Окремих запрошень не висилається. 1743 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ, світової слави, прецезійні, Omega, Zenith, Longines, — модну БІЖУТЕРІЮ, прегарне СРІБЛО поручає дешево і на догідних умовинах Домбровскі і Розважевскі — Львів, Академічна 2. 1447 7-?

КОРОНКИ, — таблетки, — рештки брокатів випродує по сотикових цінах — BANK — пл. Марійська 5. І. пов. 1705 2—7

ВИЛЯГОВІ ПОКЛАДКИ білих Васендотів по 60 сот. за штуку. Опакування і порто платить замовець. — К. Чолієва — Перегінсько. 1646 3—3

ПАРЦЕЛЯ в Дорі на продаж, догідна на пенсіонат або санаторію. Ближчі інформації дає інжинір Попович, Станиславів, вул. Липова 23. 1681 2-3

КАНД. АДВ з судовою практикою і з піврічною практикою в канцелярії адв. пошукує з днем 15. квітня н. р. посади в адвок. канц. — М-р. Іван Решетуха, канц. Д-ра С. Бриковича Тернопіль, Тарновського 7. 1682 2—3

„МОНЮШКО" Зіморовича 10 поручає вживані ФОРТЕПЯНИ у великім виборі, по дуже приступних цінах. 1686 2—3

НАЙДЕШЕВШІ та наймодніші фіранки ручної роботи, брокатові портієри та найновіші карніші продає Енглендер, Ринок 8. 1713 2—2

КОНЦИПІЄНТА рутинованого, совісного, до самостійного ведення канцелярії негайно пошукує адвокат Д-р Жолнірчук, Броди. 1703 3—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

КАГАНЦІ й ремені для псів поручає найдешевше робітня БАРЕРА, пасаж Гавсмана. 1635 5—?

НА ПРОДАЖ 900 квад. сяжнів городу, який надається під будову в Перемишлі біля центру міста. — Ближчі інформації дасть канцелярія адвоката С. Навроцького, Перемишль, вул. Костюшки ч. 5. 1717 3-3

ШМІҐЕЛЬ ГРИГОРІЙ, ур. 22. II. 1906 уневажнює згублену військову книжечку Ч. 3423. — ПКУ Бережани. 1723 3—3

ФОРТЕПЯН добрий випозичу або продам. — Ганак, Пілсудського 21. перший поверх. 1725 3-3

ОКАЗІЙНО! Машини „Singera" ремісничі і домашні. Складниця: Пілсудського 8. тел. 93—11. Догідні сплати! 1734 1-10

ГОСПОДИНЯ середніх літ, здорова, селянського роду, шукає відповідної служби. Зголошення: Наталка Петрунів, п. Тисьмениця коло школи 1731 1-2

ШОФЕР іспитований, спосібний і пильний з дуже добрими свідоцтвами глядає посади при особових або тягарових автах. Ласкаві зголошення Василь Колачко (Степанко) Корениця Korzenica) почта Бобрівка.

МАРУСЮ! Прохаю про вістку: Львів, poste-restante.—В.

СОЛІЦИТАТОРА — рутинованого, що пише на машині (Адлера) — солідного — з порученнями — прийму— від 15. квітня, або 1. травня ц. р. Адвокат д-р М. Стадник, Козова.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10